

Ungur klaksvíkingur, sum saman við øðrum í tíggu ár hevur arbeitt við at skapa ættbólki í Papua Ny Guinea eitt skriftmál, er glaður um at vera heima á jólum, men í um eitt fjórðingsár fara hann og familjan avstað aftur at røkja lívssetningin, sum er at siga teimum innföddu frá gleðiboðskapinum

ORD: JOHANNES HANSEN MYND: HARALD PETERSEN

Føroyingar hava givið ættbólki skriftmál og nú umseta teir Bíbliuna

Í Jorundsgøtu í Klaksvík býr Petur Hansen saman við amerikonsku konu síni, Rachel, og teimum fimm dreingjunum, sum tey eiga. Benjamin er 13 ára gamal, David er 11, Philip 10, Hans 5 og Karl er trí ára gamal. Tey búgva á New Britain, sum ein av oyggjunum í Papua Ny Guinea eitur. Har eru tey í fyra ár, og so eru tey heima eitt ár. Fyrru seks mánaðirnar av fríárinum hesa ferð vóru tey í USA, har tey vitjaðu familju og samkomur, millum annað teimum, sum stuðla teimum, og í august komu tey henda vegin. Samkomur í Betesda í Klaksvík hevur syrgt fyri, at tey hava fingið hús at búgva í, og tey ætla at vera í Klaksvík eitt fjórðingsár av 1997. So rokna tey við, at tey verða klár at fara undir fyra áttúrat í mangseng ættbólkinum í Papua Ny Guinea.

Vit sita og práta, Rachel og Petur og undirritaði. Rachel er bóndadóttir úr Kansas, og hon er komin ikki so lítið eftir føroyska málinum:

— Hetta er onnur ferðin, at vit búgva eina tíð í Føroyum. Eg kenni tað, sum eg eri komin nógv betri eftir málinum hesa ferð, enn eg gjørdi seinast. Tað ger, at sjálvsálitið veksur. Fyrru ferðina kendi eg tað viðhvørt soleiðis, at eg so at siga gekk við síðuna av mær sjálvri, tí tað var so torført at samskifta við tey, ið ikki dugdu eingilskt, men hesa ferð er tað heilt øðrvísi, og tá tú tosar við fleiri, so gongur tað uppáftur skjótari at læra málið, og tað er hugaligt.

Halda skúla heima

Meðan vit sita og tosa, koma dreingirnir viðhvørt til mammuna, og hon hyggur pappirini ígjøgnum, sum teir koma við:

— Tá vit eru í Papua Ny

Guinea halda vit skúla við dreingjunum heima við hús. Tað er møguleiki at senda teir til Hoskins, eina bygd á oynni, har vit eru. Har hevur trúboðarafelagsskapurin, sum vit arbeiða saman við, kostskúla fyri børnunum hjá trúboðarum, men hugartil hava vit hildið tað vera rætt at hava dreingirnir heima, og tað hevur gingið væl. Tað er serliga Rachel, sum tekur sær av undirvísingini. Vit hava valt eina amerikanska útbúgvingarskipan. Tá vit vóru í USA, hildu vit fram við skúlagongdini á henda hátt, og vit gera tað sama, nú vit eru í Føroyum, greiðir Petur Hansen frá.

Familjan kemur saman við fólki í Klaksvík og aðra staðni kring landið, har tey vitja samkomur.

— Tað er stak hugnaligt at vera heima á jólum. Á Papua Ny Guinea hava tey ikki hildið jól, men vit hugna okkum. Sonni Poulsen av Sandi og amerikanska kona hansara, Julia, arbeiða saman við okkum. Vit plaga at hugna okkum á jólum, og ofta er tað soleiðis, at jólini eru drúgv. Pakkarnir heimanifrá eru viðhvørt seinkaðir, og so hvørt, sum teir koma, so halda vit so at siga jólaaftan umaftur.

Kallið

Petur Hansen er 36 ára gamal. Hann er føroyingur, og hann sigur, at hann fer ongantíð at kenna seg sum annað enn føroying. Hann er føddur í Canada, har foreldrinu búðu í nøkur ár, meðan pápi hansara, Jóhannes Hansen, sum er annar av Kanjon brøðrunum, arbeiddi sum handverkar. Petur gekk í skúla í Klaksvík, har hann eisini tók HF prógv, og í 1980, tá hann var 20 ára gamal, fór hann til Onglands á bibliskúla.

— Tá eg var 15 ára gamal, gjørdi eg av, at eg skuldi fara burtur í onnur lond at siga teimum gleðiboðskapin um Jesus. Á eini trúboðanarstevnu í Zarepta varð nógv tosað um staðuna hjá teimum, sum ongantíð hava høyrð evangelið, og eg hugsaði, at um eg á nakran hátt kundi vera til nyttu, so skuldi eg vera opin fyri tí.

— Tí fór eg til Onglands á bibliskúlan hjá New Tribes Mission. Sonni Poulsen, eg og onkrir aðrir føroyingar vóru í fyrsta liðnum á skúlanum í Onglandi, og har hava fleiri verið, síðani vit vóru har. Á skúlanum møtti eg Rachel, vit giftust, og so fóru vit til USA, har vit vóru á venjingarleguni hjá felagsskapinum og á málskúlanum. Á venjingarleguni, har vit vóru í hálvt annað ár, lærdu vit at liva og arbeiða undir primitivum umstøðum, og á málskúlanum lærdu vit at arbeiða við at læra fremmand mál og hvussu tú eigur at fara fram, tá tú roynir at gera eitt nýtt skriftmál.

— Vit vóru hálvt annað ár á hvørjum skúlanum í USA. Tá í tíðini var tað vanligt, at næmingarnir vóru eitt hálvt ár á málskúlanum, men leiðslan heitti á okkum um at vera eitt ár longri, enn tað var vanligt. Teirra uppgáva var at syrgja fyri, at næmingarnir arbeiða serliga nógv við tí, sum leiðslan heldur teir egna seg best til, og nú aftaná kunnu vit siga, at tað var greitt longu í 1985, tá vit vóru liðug við málskúlan, at okkarar uppgáva fór at vera at fáast við málarbeiði.

Tað er Petur, sum hevur greitt okkum frá hesum, og so hoyra vit søguna hjá Rachel:

— Eg var ikki meiri enn tólv ára gomul, tá eg var sannførd, at trúboðan skuldi vera mitt lívsstarv. Familjan hjá mær kom

í eina protestantiska frikirkju, og bæði har og á summarlegum hoyrði eg um missión og kendi meg drignan at tí verkinum. Tí fór eg undir at útbúgva meg á skúlum hjá New Tribes Mission í USA, og tá eg var liðug, var ætlanin hjá mær at fara til Papua Ny Guinea. Men leiðslan greiddi mær frá, at tørvur var á arbeiðsfólki á skúlanum í Onglandi, og eg fór yvir hagar at arbeiða í eitt ár. So var tað, at vit møttust, og saman við manninum fór eg gjøgnum alla útbúgvingarmylluna einaferð afturat.

Landið

New Tribes Mission hevur einar 3000 trúboðarar í starvi kring allan jarðarknøttin. Teir arbeiða í Grønlandi, nógv staðni í Latinamerika, í Afrika, í Asia og í Oceania. Teir hava miðsavnad virkisóki í nøkrum londum, og í Papua Ny Guinea eru umleið 300.

— Eg var drigin at landinum, tá eg var í Onglandi. Tað komst m.a. av, at har hittu vit nógv trúboðarar, sum arbeiddu har og sum vitjaðu skúlan og greiddu frá, tá teir vóru heima í farloyvi. Meðan vit vóru í USA spurdi Sonni Poulsen, sum var liðugur við útbúgvingina stutt frammundan okkum, um vit ikki skuldu arbeiða saman. Tað dæmdi mær stak væl, og eftir at vit høvdu grundað á tað eina tíð, boðu vit hann fara avstað og í samstarvi við leiðsluna í Papua Ny Guinea finna útav, hvar vit koma aftaná, greiðir Petur Hansen frá.

Kyrrahavsoyggjarnar eru nógv í tali. Fyrstu niðurstøðir fólkini komu úr landsynnings-Asia til Papa Ny Guinea, og høvdu ein spjaddust tey so við og við til hinar oyggjarnar. Europear

komu í Kyrrahavið í 16. öld, og flestu oyggjarnar gjørdust hjáland. Nógv oyggjar eru enn undir t.d. USA, Fraklandi, New Zealandi og Australi.

Ny Guinea er ein av heimsins størstu oyggjarnar. Vestara helvt, Iran Jaya, er partur í Indonesia. Hin helvtin er fjallalendi, sum er partur av sjálvstøðugu tjóðini Papua Ny Guinea. Landið, sum er limur í Bretska Samveldinum, gjørdist sjálvstøðugt í 1975. Umframt høvuðsoygnna fevnir tjóðin um nógvar aðrar oyggjar. Í vidd er landið 462.243 ferkilometrar, og New Britain, har Rachel og Petur Hansen búgva, er – burtursæð frá Ny Guinea – størsta oyggin.

Samlaða fólkatalið í landinum er umleið fýra milliónir, og høvuðsmálið er pitgin eingilskt. Landið stutt frá linjuni ella ekvator, veðurlagið er tropiskt, og har er tættur skógur. Har býr ein rúgva av smáum ættbólkinum. Teir hava ikki havt nógv sambandi við umheimin, men seinnu árin er árinid vorðið alt størri, tí útlandsk feløg, ikki minst japansk, hava sýnt timbrinum stóran áhuga.

Arbeiðið

Rachel og Petur Hansen komu til landið, har tey síðani hava búið í 1985. Fyrstu tíðina bóðu tey í Hoskins, har missiónin hevur høvuðsstað. Tá var málið at læra seg høvuðsmálið. Aftur eftir fluttu tey inn í Umua, og har hava tey búið síðani. Talan er um bygd við 80 fólki, og tætt við búgva 40 onnur. Ættbólkin, har fólkið fyrst og fremst livir av urtagarðsbrúki, telur eini 2400 fólk íalt, og tað er málið hjá hesum ættbólkinum, sum hjúnini fóru undir at læra seg.

— Endamálið hevur alla tíðina verið at siga teimum evangelið,